

SZERETET

HAVONKÉNT EGYSZER MEGJELENŐ
VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik Kisujszálláson. Szerkeszti
és kiadja: Török Imre esperes.
Előfizetési ára: egy évre helyben
2 pengő, vidéken 2 pengő 40 fillér.
Egyes példány ára: 24 fillér.

XVIII. évfolyam. — 10. szám.

Kisujszállás, 1929 október hó.

Rövid őszi tanítás.

A külső munka apránként beszü-
nik, Kedves Olvasóm, fordítsd figyel-
medet a belső munka felé. Kezdődik
a szezon. Eddig nem értél rá netán,
jőjj mostmár az Urnak Szentházába!
Szép őszi reggelek, csendes őszi va-
sárnapok, virághervadás, levélhullás,
a mulandó földiektől az Ég felé irá-
nyítsanak.

Tested halandó, lelked halhatat-
lan; érdemes lesz foglalkozni az utób-
bival is egy kicsit. Erre hiv, tanít az
ősz.

* * *

A gazdasági helyzet válságos, sőt
azt mondják egyenesen a hozzáértők:
szörnyű!

A megakadottság perceiben ros-
szat tanácsol a Sátán. Vigyázzatok
és imádkozzatok!

Az első „fecskék“ is megjelentek
házamban már szeptember legvégén:
segélyt kérő szegény öreg asszony,
rongyba öltözött gyermek, munkakép-
telen megrogyott ember, beteg, sors-
üldözött. Mind-mind testvérünk!

Szeptember vége! Hol van még

március-április?! S addig, mit eszünk
mivel ruházzuk magunkat? És a hi-
deg hajlék?

Kecskemét városa eltörölte az
alamizsnakéregtetést. A város és a tár-
sadalom együtt küzd a köznyomor
enyhítésén.

Mussolini ugyanezt tette egész
Olaszország területére kihatólag.

Könnyü nekik!

De — ugy-e, nekünk is ki kellene
gondolni valamit?

Szeresse ember az embert!

Segitse ember az embert!

Nehéz világ van kis Magyaror-
szágon. Egy helyi bölcs uriember
azt mondta, hogy ma mindenki szü-
letett adóhátralékos! — hát bizony
van teher!

Szegény, sötétben ülő emberek
még azt is hiszik, hogy a pap veti ki
s emeli az adót. Ha tudnák, hogy
még nem is látunk számot se!

Ősz, mulandóság időszaka! emeld
lelkünket az alacsony kérdésekről a
magasságosokhoz, mulandóságból az
Örökkévalóságához!

*A legelső Keresztyén Naptárak az 1930. esztendőre megérkeztek
hozzám szeptember legutolsó napján, s nyomdai áron kaphatók. Aki
többet ad érte pár fillérrel, a szegényeknek adja. E célra szántam. A naptár
— mondanom sem kellene: gazdag tartamu és szép képekkel rakott. Ál-
talában gyönyörű a külső kiállítása is!*

*Esetleg a családokhoz is küldök egy-egy példányt — Árát nem irták
meg! 1 P. 20 f. 1 P. 50 f. közt van valahol. A régi zöldfedeles Képes Csa-
ládi Naptár 2 P. 40 f. a boltokban.*

Károli Gáspár emlékezete.

400 esztendeje az idén, hogy született Nagykárolyban (Szatmár megye) Károlyi Radics vagy Radisics Gáspár. A Károlyi előnév a szülőföldről tapadt nevéhez. Később elhagyta a Radics vagy Radisics nevet; de a pecsétnyomóján még ott volt az R betű. Gönczön lett pap és esperes, nagy hatalommal s befolyással, mely ma egy püspökével fölért. A teljes Szentírást magyar nyelvre fordította e nagy tudós, héber (régii zsidó) és görög nyelvről. Címe a bibliájának ez volt:

Szent Biblia azaz Istennek O és Uj Testamentumanac Prófétac és Apostolac által megíratott szent könyvei. Magyar nyelvre fordítottatott egészen és ujonnan az Istennek Magyarországnak való anyaszentegyházának épülésére. Visolban nyomattatott Mantskovits Bálint által. MDXC. Boldogaszony havának 10-ik napján.

Istenem, hány magyar léleknek-szivnek nyújtott vigasztalást, nyújtott világosságot az élet sokféle bánatában és sötétségében a Károlyi-Biblia!

ságomatnemtudom, költséghiány miatt legalább havonként kétszer megjelenővé tenni. Csak annyit írok Károliról mégis, hogy az 1586-iki pestis minden szeretteit elragadta tőle: feleségét Garai Annát, tíz éves fiát Gáspárt és két szép kis leányát.

A biblia lett mindene. Ennek élt, ennek éltető világában, levegőjében élt s ezzel halt meg.

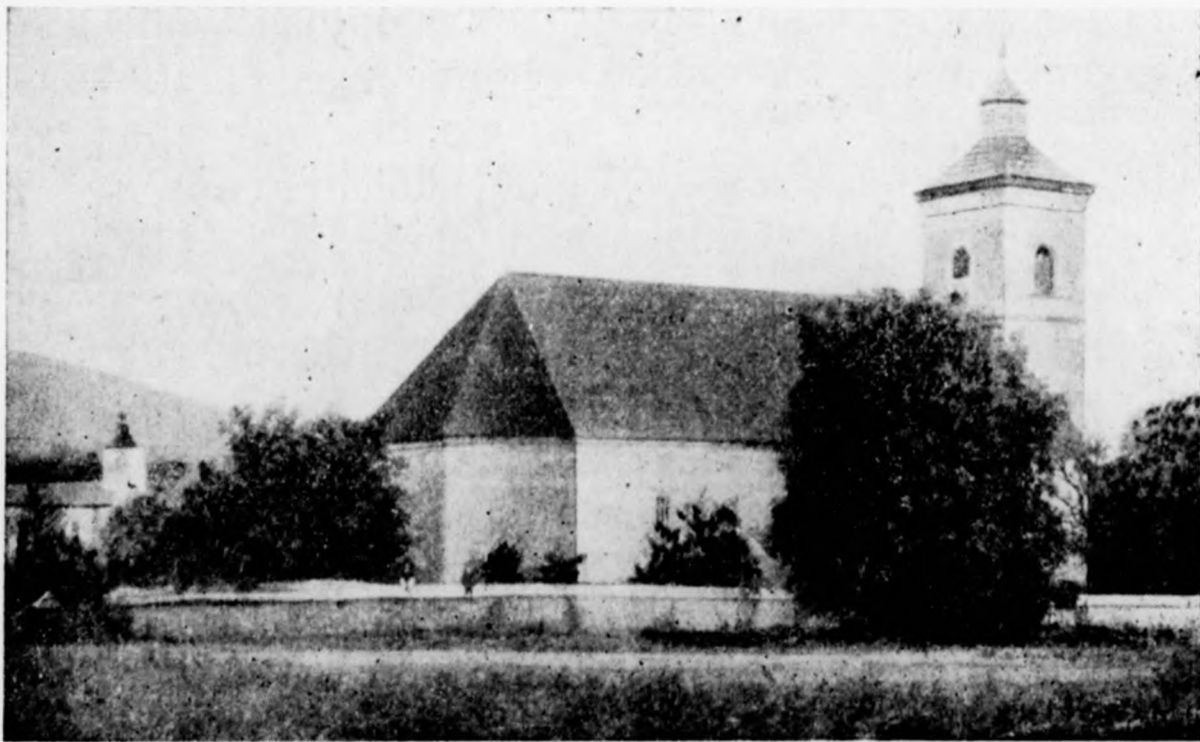
Nagykárolyban ünnepélyt tartottak emlékezetére az elszakított részek bus magyarjai. A szivbe fagyott a Hymnus, s fájó lelkekből szakad a „Tebenned biztunk.“ Oláh kémekek figyeltek ott minden szóra; ott hajh! még a szivdobbanás se szabad.

Márványtáblába vésték a nevét — beszéltem 3—4 lelkész társsal, ki ott jelen volt. Dicsőséges vala az ünnep, de nagyon szomorú: Nagykároly ma oláh igában görnyed. — A márvány tábla felirata ez:

Születésében áldott, életében istenes,
halálában halhatatlan

KÁROLI GÁSPÁR

gönci papnak, a visolyi biblia fordítójának,
Nagykároly város szülöttének
emlékezetére.

A mostani gönczi templom.

Ime az ő temploma, melyben ő olvasott egykor a tulajdon maga fordította bibliából s hirdette Istennek beszédét. A képen ott a háttérben az a kicsiny, elől meg a mostani gönczi templom.

Szobra is áll ott Gönczön a nagy fordítónak. Szeretnék s tudnék is tán írni sokat életéről, (majd a tél folyamán felolvasásban ismertetem!) most kevés a papír! S ime kis uj-

Ide iktatjuk a visolyi templom képét, hol az első teljes magyar bibliát nyomtatták. Szónokok mondtak szónoklatokat Nagykárolyban, s költők hozták emlékezetének ünnepére versüket. A legszebből egy részt itt közlünk Reményik Sándor, Erdély nagy költője írta. Versében azt írja elől, hogy önálló művet alkotni embernek könnyebb, mint meglévő készet átfordítani más nyelvből.

*A fordítás, a fordítás alázat.
Fordítani annyit tesz mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz mint kötve lenni,
Valaki mást, nagyobbát átkarolva
Félig őt vinni, félig vele menni.*

A vizsolyi templom,
hol az első magyar bibliát nyomták.

*Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobbak fordítója volt
A Kijelentés ős-betüire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem szövétnek,
Körül a munka nehéz árnyai:
Az Igének keres magyar igéket.
Látom, hogy küzd: az érdes szittyanyelv
Megesendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédinek
Szálló századok adnak patinát.*

*Ó be nagyon kötve van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt,
Mignem Vizsolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítónak
Tán verejtéke s tán vére is hull.
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél — magyarul.*

(Reményik Sándor.)

Óh csak olvassátok az ő Bibliáját, Isten beszéde az minden hívőknek üdvösségére. Olvassátok, ismerjétek, cselekedjétek! Szorítsátok a szivetekhez s csak az egy halál válasszon el titeket attól.

A biblia népe voltunk a multban, legyünk újra azzá!

Lesz még mindezekről írásban és szóban, sok közölni valóm!

Isteni parancsolatok.

I. Ne legyen neked ember! semmi se elsőbb Istennél s az Ő szent dolgainál (templom, Biblia, stb.-nél.)

II. Lélekben és igazságban tiszteld az Urat; titkos házádba, szived legbenső zugába rejtse az ő félelmét.

III. Ne foglald szent nevét másba, csak éneklésbe, csak imádságba; ne haszontalan esküdözésbe, épen ne káromkodásba. Isten nevét, ezt az arany almát ne a szemétdombra vedd, hanem tedd ezüst tálcára.

IV. Pihenj a szent napon. Ez a szabbáth, mely azt jelenti: nyugalom napja. Nekünk a vasárnap a szabbáthunk a Jézus Krisztusért, ki aznap támadott fel, meggyőzve a másik legnagyobb ellenséget is (az elsőt a bűnt már régebben meggyőzte!) a halált. Amerikában még az acél-gépeket is pihentetik, mert a folytonos munka által az acélrészecskék úgy rendeződnek, hogy a gép idő előtt munkaképtelen lesz, török-romlik. Hát még az ember?

V. Tiszteld, aki méltán érdemel tiszteletet: szülőidet, öregebbeket, előljáróidat. Magát becsüli meg, ki másokat megbecsül.

VI. Ne ölj se fegyverrel, se szóval, tollal vagy nyelvvél. Se testet ne ölj, se becsületet, békességet, örömet. Aki öl, öletik.

VII. Ne gyönyörködjél abban, ami bemocskol. Mért pihennél meg trágyadom-

bon, mikor virágos pázsiton is pihenhetsz. Mért istállóban, vagy büzös korcsmában inkább, mint fehérre meszelt szép rendes szobádban, vagy hát a templomban? Ami utálatos, ami dögleletes, ami paráznaság, se ne tedd, se ne ird, se ne olvasd, se ne szöld. Ne terjeszd. Dobd, ami szennyes, a szemétládába, ne a szivedbe!

VIII. Ne vedd el azt, ami a másé. Ne fossz meg mást attól, ami az övé, ami neki öröm, ami neki kell. Ne lopj! Bort se lopóval, mert ez is tönkre tehet; napot se lopj, mert ez is Isten ellen való. „Én és Atya szüntelenül munkálkodunk!” - mondja az Ur.

IX. Ne hazudjál. Még tán tréfából se. A hazugság bűn közönséges beszélgetés közben is, hát még a törvényszéki termekben — a hamistanuság; és Isten oltára előtt az egymást nem szerető párok esküje!? Tudhatnák pedig, hogy Isten meg nem csufoztatik.

X. Azt, ami másé, ne csak el ne vedd; még csak ne is kívánd. A kívánság ép olyan bűn, mint a cselekedet, a sziveinket, azok minden mozdulását ismerő, látó-tudó Isten előtt.

* * *

Eddig az ó-szövetségi pontok, most jönnek az ujszövetségié. Az eddigiek nagyrészt tiltó pontok voltak, most következnek — mint a mai világ nyelvrontói mondanák: a direkt parancsolók.

Tehát:

XI. Szeresd az Istent! Tiszteld, imádd! Érezd tőle függésedet s ne kelj fel soha ellene. Se azt ne mondd, hogy ő nincs, Szovjetországban szokták azt mondani. Se azt ne mondd, hogy ő rossz: mindig jó Atyád volt, nézz vissza életed napjaira. Te voltál rossz Hozzá, nem Ő tehozzád. Ne mondd, hogy „bosszuálló“, hiába mondja az öreg magyar biblia, tévesen fordította Károli Gáspár uram 340 esztendővel ezelőtt. Helyes fordítás ez: „Féltő szerelmű Isten“. Szereti féltve minden gyermekét. Téged is. Azt se mondd, hogy nem bölcs. Hogy elintézi, eligazítja minden dolgodat! Kibogozza nehéz kérdéseinket. Tűrj, várj! Viszont Ő is tűr neked és vár Reád! Vár, mikor leszel már övé, mikor szereted teljes szíveddel, teljes lélekkel, teljes elmével és erővel? Addig nem leszel boldog, míg ezt véghez nem viszed.

XII. Szeresd felebarátodat. Hogyan? Mint magadat. Magunkat szeretni csak, ezt megteszi az oktan állat is. Az embert épen e pont betöltése teszi emberré. E kis ujságot épen ezért szerkeszti-írja egyért az írója, hogy minden betüvel emberszeretetre tanítson. Hajh sokakat meggyőztem én már szeretettel, nem ütöttem vissza az ütést, meg-alázódva türtem. Istent kértem, hogy az ellenségemet ne verje meg, hajlitsa az indulatát hozzám... s úgy lőn!

Szeretném, ha e 12 pont alá ide ez ujságpapírra minden olvasóm odajegyezné: „Megértettem és megcselekszem“. A neve ugyis oda van írva címzéseképen ez ujság fejéhez, a címlapon. Kis ujságom e száma jó lenne örök kötelezvénynek.

Imádság a kezeimért

*Uram te jó, te áldott szívű Isten,
Ki gazdag is vagy nagyon, végtelen,
Láss meg engem, mert mindenlátó is vagy,
Nézd: összeteszem két szelid kezem!*

*Tudod Uram, mert tenmagad formáltad,
Hogy kezem mindig szelid volt nagyon,
Békés volt, jó volt minden mozdulása,
De én még mindig jobbnak akarom!*

*Azt akarom, hogy mindenütt csak áldjon
És békéltessen az én két kezem!
Ha emelem, csak Ég felé emeljem
S mozdulatában harag ne legyen!*

*Csak sebet tudjak én már bekötözni
És felsegélteni az erőtelen!
Az én kezem csak célt tudjon kitüzni
Annak, akinek célja tönkre ment!*

*A gyermekarcok rózsapiroságán
És a szenvedők két kisirt szemén,
Mig a két kezem itt él már a földön,
Csak áldás legyen és jótétemény!*

*S Uram, ahányszor jótettben elfárad
Ez az én két hü szolgám énnekem,
Engedd, hogy összekulcsolhassam őket
Alázatosan, ahogy most teszem!*

Szigethy Ferenc.

Az esztendő vége közeledvén, kérem az előfizetések megújításáról való szíves gondoskodást. Drága az ércöntvény a képekhez, meg a papír, meg a nyomdafesték!

Dr. Ravasz László püspök

A mesés Indiában, elhagyott emberek házaiban, ékszere között sokszor igen nagyértékű tárgyak vannak, amelyeknek becséről gazdáiknak fogalmuk sincs. Óriási drágagyöngyök, csodálatos gyémántok. Jönnek európai kereskedők s e tárgyakat összevásárolják, cserébe adván értéktelen lim-lomot. Mérgező alkoholt, üveggyöngyöt, olcsó csebecbecségeket adnak fejedelmi vagyont érő kincsekért, amelyeket itthon piacra dobnak s ezek indulnak világrontó körutjokon, hogy vér, könny és szenny tapadjon hozzájuk.

Ne moszogjatok e tudatlan embereken, kik ezt a halálosan rossz cserét csinálják. Minálunk is nap-nap után megtörténik ez a szégyenletes vásár. Eladják az emberek legdrágább kincsüket: halhatatlan lelküket, ezt a csodagyémántot, amely az Ég Királyának koronája számára teremtett; eladják a Sátánnak hitvány üveggyöngyökért, lélekrontó mámorért, dőre illúziók szétfoszló aranyfüstjéért. Hány ember van, aki lelke üdvösségét odaadta a vagyonért, a jólétért, a kényelemért, vagy hatalomért. Az elkövetett bűnök kilencven százaléka onnan támadt, hogy szebb ruha, fényűző élet, mámor, mulatság kellett.

De nemcsak azokat a bűnöket értem, amelyek a büntetőtörvénykönyvvel hoznak összeütközésbe. Gondolok azokra a lelkekre, akik tisztelet, sőt irigylés tárgyai, mégis mérhetetlenül üresek, sivarak és boldogtalanok. Emez vagyont hajszol és rámegy a lelke, rangot keres és kegyetlen törtető lesz, szórakozik és lelkéből elfogy a hit, az imádság a szentség. Amazok, akik mindent tudnak, csak imádkozni nem; mindent ismernek, csak Isten szépségét, nagyságát, jóságát nem; mindenütt megfordultak, csak a Golgota keresztje alatt nem állottak meg; ismerik a vér erejét, de azért arcukba sohasem hullott a Bárány vére; annyi kapcsolatot kötöttek és bontottak fel, csak azt a legnagyobbat, legboldogabbat, legszüziesebbet és legtermékenyebbet nem érezték soha, amit Krisztus köt, a mennyei Vőlegény, szent és tiszta menyasszonyával, a halhatatlan lélekkel. Lehet, hogy ezeknek a szegény embereknek mindenük van: pénzük, örömük, egészségük, szerencsájük, csak éppen lelkük beteg, béna, összeaszott, mint egy zörgő

dióbél. *Mit használ az, ha valaki az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?*

Mennyit ér ez a lélek? Emberi eszközzel ezt kifejezni nem lehet. Olyan nagy az értéke, hogy ember meg nem veheti, — micsoda váltságot adhat az ember az ő lelkéért? Nyilván semminőt sem! De annyit ér a lélek, amekkora váltságot Isten adott érte. Ő adta a legnagyobbat, a legdicsőbbet: az egyetlen tiszta és szent életet, a legfelségebb személyiséget — az ő Fiát érte váltságul. Ujra hallatszik az óriási kürtszó, az evangélium summája: *„Ugy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte váltságul, hogy aki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.“*

A tiszasasi hősi szobor és iskolaavatás.

Hajh Tizsasas, aranytemplomu kedves eklézsia, amarra a csongrádi határ szomszédságában! Szép világos sárgára szinezett templomod, mikor a nap tüze ráragyog, olyan, mint az arany. Így mondtam ezt ott egykor köztetek, tizsasasi kedves jó emberek, én kedves Feleim! Mondtam, igaz, mást is. Azt is mondtam, hogy a templom, akkor igazán arany, akkor igazán értékes és szép, ha hü szivekkel megtelik. Az *ilyen* arany temploméért adja az áldásokban gazdag Isten az arany kalászt, meg az aranyszínű bort, a sasi mezőkre, meg a sasi kertek gerezdje után!

Meg-meg ott jártunk a kedves Tizsasason a múlt hónap elején. Hősi szobrot állított ez a lelkes nép, azoknak emlékére, kik szerteszét a világon a borzasztó háboruban véres fővel elomlottak, elnyugodtak. (Horácius latin költő a háborút „anyák által elátkozottnak“ nevezi. Igaz is!)

Ott áll mostmár a remek hősi szobor, márványból-bronzból alkotva, az „arany templom“ előtt. Megjegyeztem magamban, valahol már ki is beszéltem, hogy a templom nagy ajtaja előtt álló szobor azt hirdeti a templomba menőknek, kik előbb a szobor előtt lépnek el s úgy be a templomba: Előbb magyar légy s csak azután református!

Gyönyörű új iskolát is emelt az a kedves eklézsia. Márványtáblába, mely az új iskola falát díszíti, azok neve van bevésvé arany betűkkel, akik létrehozták, megépítették azt az iskolát. Mint esperes arra jártam akkortájt is, mikor megbontották az ó-iskolát. Az egész nép, mindenki kezében kalapács, csákány, bontó vasrud, az egyik vályogot cepelt, másik talicskát nyikorgatott: szétszedték egy nap alatt. Nem kellett nap-szám! Csak úgy, Isten dicsőségéért! Hja, de annak a népnek papja van ám, igazi: Komlóssy Gábor nagytiszteletű ur! Isten őt áldja meg, hogy így igazgatja, lelkesíti, tanítja. Isten után minden jóra vezérli az ő népét!

Főtiszteletű püspökünk is lejött hirdetni az Igét a hősi szobor s iskolaavatásra! (Hogy tud ráérni, annyi gondja közt!?), s hajh de boldogok voltak a jó sasiak. Régen nem járt már arra püspök, na hogy ilyen püspök nem, akinek szava: szellősuhogásból, meg mennydörgésből, édes mézből, meg vérő korbácsból van összefonva, Isten nagy áldásaképen. Amolyan püspök ugyan járogat arra felé: Hanauer uram! — Dehát ő csak bérmált.

De szép volt az a sasi ünnep! Mi is ott voltunk, az egyházmegye vezérei: Herczegh Béla gondnok, Makláró Károly főjegyző meg én. Egyházlátogatásra onnan indultunk

végig a Zugba, megnézni egy kicsit Kürtöt s Nagyrévet is!

Erről majd máskor! Hadd maradjak Sason még egy cseppet!

Csigaleves, drága jó pörkölt, elfelejtetem már, annyi minden volt, még hogy torta is volt, meg rollós habkók is. Megtiltá, hogy kiírjam a nevét (aki kíváncsi rá, egy levelező lapon írjon hozzám, s megírom bizodalmasan azt a nevet) egy derék presbyter, 30—40 holdas gazda, adjon neki az Ég e cselekedetéért 300—400 holdat — egymaga 2, vagy tán 3 mázsa hust adott a pörkölt készítés eránt s 7 hektoliter olyan jó bort, hogy szinte azt hittük, hogy miénk a régi Magyarország!

Ilyen emberek teremnek arrafelé! Node kellett is a hus-bor, mert 800-an ültünk a hatalmas sátrakban, a végnélkül való sok asztalok körül.

Levente zászló selyme is fellobogott, aranyos szegeken kopogott a fakalapácsunk.

Főispán uram, vicispán uram, főszolgabíró uram gyönyörű beszédeket tettek, s finom kézzel, drágaszép beszéddel hajlítá-kötötte a zászló hegyére a nagyértékű szalagot a zászlóanya, fénkölt lelkü uriaszony.

Suhogj, csattogj majd szent zászló akkor is, mikor

Csillag, esik, föld reng
Jön éve csudáknak...

mikor mint óriások roppant serege, nagy-dübörögve megindulnak s visszajönnek a Kárpáthegek!

1849 október 6-án az aradi sánokban, 1918 október 31-én Budapesten, a Városliget táján

dörögtek átkozott, gyilkos fegyverek s vérbe pirosodva a porba hervadtak nemzetünk legszebb virágai.

Gyülekezzetek majd imádkozásra a bus emléknápokon!

Hazánknak is halálát akarják ellenségeink. Szeretnék, ha olyan könnyű szerrel végezhetnének vele, mint az aradi mártirokkal s gróf Tisza Istvánnal.

Református egyházunk is veszedelmek között él.

Gondolkozzatok s esedezzetek drága eszményeinkért, akik e sorokat olvassátok!!

Okt. 31-én a reformáció évfordulati ünnepe lesz, Magyar reformátusok! imádkozzunk majd! Van miért!!

Nevét bizonytalannal onnan vevé, hogy föld-sáncokkal, gátakkal árkokkal védte magát hajdan, itt a Tiszamentén — az itt telepedett magyar nép, török ellen, tatár ellen.

Ma egyre szélesbedő hatalmas nagyköz-ség. A belső házsorokkal már összeszakadtak az ószőlőbeli uccák. A templomok, e fejlődés során már szinte a község egyik szélére kerültek. (Gyermekkoromban azt mondta szegény atyám s el is hittem neki, hogyne hittem volna, hogy a mikepércsi templomot, amely mindig egy irányba volt a szekerekkel, melyen a Cserére poroszkáltunk — az oláhok borsón görgetik-taszítják. Istenem, azóta beh sok szép templomunkat elgörgették. Amerikában meg épen láttam is azt a templomot Nujork alatt, amelyet endsinir uraimék — magyarul: indsellér — odább lóditottak masinákkal.) Vagy amugy, vagy így: a földvári templomokat is idébb kell majd szorítani, középre, az Ószőlő felé.

Földvári templom! Az eklézsia öreg írásaiban fel van jegyezve, hogy valamikor nádból volt a fala. Ugy volt az kezdetben mindenütt. Nádból volt, gyenge volt a templom fal. Erős volt, törhetetlen a hit.

Ma pedig ékes kőfalak. Jaj de gyönyörűek. Festve aranyozva.

De álljunk meg gondolatban egy percre. Két templomról akarok írni egy csapásra. Az egyik az ágostai evangélikus testvérek temploma, a másik a mienk reformátusoké. Ez a két templom két-egy testvér. Azok a papjai is. Az a két felekezet is. Mikor a reformátusok templomát most felséges szépre ujitották, hetekig hónapokig az evangélikus testvérek templomában közösen tartották az istentiszteleteket. Ott osztottak Urvacsorát is, kenyérrel-ostyával, Ott lebegett a palást és diszlett a Luther köpeny. Zugott a „Tebened biztunk“ és az „Erős várunk nekünk az Isten.“ Gyönyörű egyesség, drága testvériség, igaz szeretet!

Köszöntlek ezért, ezek nevében is titeket, lelkésztestvérek: Brózik Károly — s Molnár Elemér!

Igy legyen mindvégig:

Csodálatos volt az! Mikor egyházmegyei gyűléstartásra összegyülekeztünk, a Hevesnagyunsági ref. egyházmegye rendei, a múlt szeptember hó 21-én, ime az evangélikus testvér-ekklézsia Kulturházában tar-

tottuk értekezletünket, a gyűlést meg épen az evangélikus templomban nyitottuk meg. Esperesi imámat nem ok nélkül kezdtem ott eképen: „Ur Jézus, aki így szólottál egykor, légyenek egyek mindnyájan, imádunk!“

Bizony így volt ez, mert a megujított szép ref, templomba nem akartunk addig bevonulni, míg másnap főtiszteletű püspök uram fel nem avatja.

Ez meg másnap törfént — mondok: — 22-én.

Nagy volt a készülődés a püspök várásához. — Diadalkapu, bandérium, magyarruhás gyönyörű lányok serege! És felderült a nagy nap reggele. Az idő is kedvezett. Nap ragyogott a fellegzés után.

MOLNÁR ELEMÉR

tiszaföldvári lelkész, aki a templomjavítás és a templomavatási ünnepély megrendezése körül legtöbbet fáradt, legnagyobb érdemeket szerzett.

Különvonaton jött Szajoltól a püspök ur. Az egyházmegye lelkészi kara fogadta a vasuti állomáson, főszolgabíró uram egy állomással elébe is ment, ott üdvözölte. A diadalkapunál, a templom kapujában — a község előljárói, meg a presbyterium, s mindenütt az utvonalon az örvendő nép, virágot szóró leányok, harangzugás, „Éljen!“ — ünneplés, nagy öröm!

Csak a katolikus testvérek tornya volt néma!

Bezzeg zugott a Philips monsztr rádió, amely a püspök beszédét hozta ki a templomból, hogy hallják azok is, akik a temp-

lomavatási beszéd hallására nem férhettek be a szép nagy templomba. Tele volt a fő-tér predikáció hallgatókkal! Hallgatták, emlékezetükbe, szivökbe rejtették a hallottakat. Hát még ha látták volna püspökünk daliás, hatalmas alakját, miközben hirdette szent lelkesedéstől égő homlokkal az örök igazságokat!

Bárcsak elvitte volna, minden házba, minden szivbe oda rekesztette volna örökre az örökigaz Istenigét, az a hangvivő nagy-szerű készülék: a monsztr rádió!

A lelkészlak terméből ugyanez vitte szét az üdvözlő beszédeket s püspökünk ezekre adott bölcs válaszait is.

No már a tányér s kanálcörgést nem hozta ki a hangszóró, meg az asztal felett mondott beszédeket. Merthogy 400-nál több tányér s kanálcördülését hogy is birta volna kihozni!

400-an ebédeltünk együtt nagy örömkünkben afölött, hogy Isten a tiszaföldvári szent-egyházat, a hivek áldozata s munkája után elsegítette a kívánt célhoz!

* * *

Szép nap volt az a földvári nap. Emlékezetben legyenek e dolgok időtlen-időig!

És áldja meg az Ur azt a szép, azt a szent templomot, mely fehér színű s arany-ékes: mindkettő a tisztaságot, a szentséget jelentvén.

Legelső szavam, melyet áldásképen mondtam benne, teljék bé:

„Szent e hely, legyenek szentek
Kik e házban megjelentek!”

És legyen áldott az a nép, mely nagy áldozatot hozott az Ur dicsőségéért! Bő uzsorát teremjen a föld, gazdag gyümölcsözést mutassanak a széles kertek gyümölcsfái, dus gerezdek koronázzák a borágakat!

Legyen áldott első és utolsó ott, a pásztor és a gyülekezet, Istentől megáldott!

Öreg pásztor.

A nagy Kunságban voltam, egy régi tanyában s egy öreg pásztorral ismerkedtem meg.

Ez a táj hajdan mocsaras vidék volt. Itt folyik a Berettyó s a régi időkben óriási kiterjedésű mocsarakat táplált a vize. Még a a mult század közepén, főleg. pásztorkodással foglalkoztak itt. A tanyák kis emelkedéseken épültek s a nevük is erre a régi állapotokra céloz. Én a Lukácsfenéken laktam földbirtokos barátomnál s átmentünk egy rokonához, a Hegedűshátra.

— No, Sándor bácsi, — szólított meg a barátom Hegedüs-háton egy öreg embert — maga még a nagyapámnál szolgált, igaz-e? Emlékszik-e még rá, mondjon valamit róla.

— A kedves jóságán kívül semmit se tudok mondani, — mondotta az öreg pásztor.

Ott állottunk a napon. A forró kunsági napsütésben, a nagy kánikulában. Barátom fején fehér angol kalap volt, amelyet a forró égöv alatt utazó angol tisztek viselnek, az öreg pásztor levett kalappal állott s kopaszodó fején fekete volt még ma is a ritka haj. Fejbőre fehér volt. Nyolcvannégy éves, de kalap nélkül csak olyankor vetette fejét a

napnak életében, ha uraságai előtt levette a hatalmasan elzsirosodott öreg kalapot. Az pedig nem sokszor történt.

— Én má csak hatvanháromba kerültem az öreg tésurhoz, — mondta — idesapám juhász vót, hát akkor kerültem oda. Jó hely vót, ott szerették a cseléd embert. Száz lilek lakott jól mindennap azon a tanyán. Nem is egyszer főztek ott a cselédnek, hanem kétszer.

— Na, jól van, Sándor bátyám, hát gyöjjön be a szobába, osztán beszélgessünk egy kicsit a régi időkről.

— Nagyon szivesen, nagyságos uram. Bementünk a vályogból épített régi kis kastélyba, ahol a szobák nyirkosan hűvösek voltak és dinnyével volt tele az előszoba.

— No üljön le, Sándor bácsi.

Az öreg pásztor megfogta a széket, kicsit odább tette az asztaltól, leült. Két nehéz barna kezét a térdére tette s hamiskásan nézett a szemünkbe.

(Folytatása a következő számban.)

Kisujszállásról írta ezt Móric Zsigmond. (A Keresztyén Család Képes Naptárából választottam ki. E pompás naptárt megvételre mindenkinek ajánlom. — Nálam is kapható!)